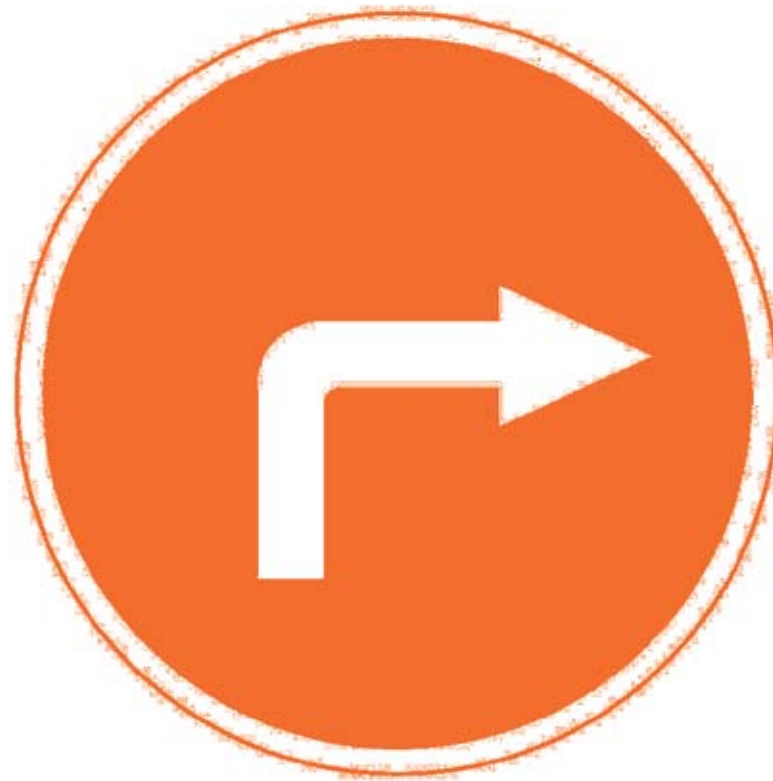

Centrum
Wolontariatu

NA PRAWO PATRZ

Poradnik

Pryzgotowanie i druk niniejszej publikacji wsparły finansowo

Ministerstwo Polityki Społecznej w ramach
Rządowego Programu – Fundusz Inicjatyw
Obywatelskich

Opiekun wolontariatu w Polsce

Praca zbiorowa pod redakcją Dariusza Pietrowskiego

Copyright © Centrum Wolontariatu; Warszawa 2006

Wydawca:

STOWARZYSZENIE CENTRUM WOLONTARIATU

00-151 Warszawa, ul. Nowolipki 9b

tel./fax: 022 635 46 02, tel. 022 635 27 73

www.wolontariat.org.pl

e-mail: warszawa@wolontariat.org.pl

Projekt graficzny, skład, łamanie:

WYDAWNICTWO LEPSZYCH DNI

GSM: +48 504 577 656

Druk i oprawa: ROBAND

Na prawo patrz

Poradnik

Spis treści

WSTĘP	2
I. CO TO JEST WOLONTARIAT I KTO JEST WOLONTARIUSZEM	3
1. Definicje wolontariatu i wolontariusza	3
2. Wolontariusz, praktykant, stażysta... ..	3
3. Czy John i Tamara mogą być u nas wolontariuszami?	4
4. A co z prezesem?	5
II. GDZIE MOGĄ PRACOWAĆ WOLONTARIUSZE I JAKIE POWINNI MIEĆ KWALIFIKACJE	5
1. Chciałbym tu i tam – gdzie mogę pomagać?	5
2. Kwalifikacje wolontariusza	6
III. UBEZPIECZENIE WOLONTARIUSZY	7
1. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków NNW	8
2. Ubezpieczenie zdrowotne	9
3. Ubezpieczenie OC – odpowiedzialności cywilnej	9
IV. POROZUMIENIE Z WOLONTARIUSZEM – „GENTLEMAN AGREEMENT” CZY UMOWA NA PAPIERZE?	10
V. PRZYGOTOWANIE WOLONTARIUSZA DO PRACY	10
1. Informowanie o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń	10
2. Do pracy – w odpowiednim stroju	11
VI. NIE ZAPOMNIJ O FINANSACH	12
1. Koszty świadczeń wykonywanych przez ochotników	12
2. Czy wolontariusz ma dokładać do interesu?	12
3. Bez obaw o podatki	13
4. Wartość pracy wolontariusza – jak ją wyliczyć?	13
VII. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE WARUNKI I ZASADY WSPÓŁPRACY Z WOLONTARIUSZAMI	14
VIII. WZORY DOKUMENTÓW NIEZBĘDNYCH W CZASIE WSPÓŁPRACY Z WOLONTARIUSZAMI	14
1. Porozumienie o współpracy	15
2. Wypowiedzenie porozumienia wolontariackiego	16
3. Zaświadczenie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych	17
4. Program kompleksowego ubezpieczenia dla organizacji pozarządowych	19

WSTĘP

Do roku 2003 regulacje prawne w zakresie wolontariatu w Polsce praktycznie nie istniały. Po wejściu w życie w czerwcu 2003 r. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kwestie te zostały w sposób rozsądny zdefiniowane i opisane.

Chcieliśmy w tym krótkim poradniku, przybliżyć Czytelnikom zasady i warunki współpracy z wolontariuszami.

Dzięki ustawie uporządkowano podstawowe kwestie, które określają, kto i gdzie może być wolontariuszem, obowiązki względem wolontariusza oraz jego prawa. Spora część osób na co dzień współpracująca z wolontariuszami zadaje sobie pytanie: czy prawo regulujące działalność wolontariuszy jest potrzebne, czy nie zabija ono spontaniczności, swoistego romantyzmu w działaniach wolontariuszy. Naszym zdaniem nie. Krótki i zwięzły rozdział III „ustawy o wolontariacie” w sposób precyzyjny i ze swoistym wyczuciem reguluje te kwestie. W kilku artykułach określa podstawowe obowiązki względem ochotników, definiuje osobę wolontariusza, precyzuje obszary, w których mogą być angażowani, jednym słowem – porządkuje wolontariat, który przybiera w Polsce coraz popularniejszą formę aktywności obywatelskiej.

Na wstępie zaprezentujemy podstawowe obowiązki, jakie należy wypełnić względem wolontariuszy.

Do podstawowych obowiązków względem wolontariuszy należy:

- × zawieranie porozumienia o współpracy – umowy z wolontariuszem,
- × poinformowanie o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywaniem świadczeń i o zasadach ochrony przed zagrożeniem,
- × zapewnienie na takich samych zasadach, jak pracownikom, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,
- × zapewnienie wymaganych środków ochrony indywidualnej
- × poinformowanie o prawach i obowiązkach,
- × zapewnienie pokrycia poniesionych kosztów podróży służbowych i diet, związanych ze świadczeniem,
- × przedstawienie w formie pisemnej treści porozumienia,
- × wystawienie zaświadczenia o wykonaniu świadczeń,
- × zapewnienie pokrycie kosztów ogólnie przyjętych, wynikających z umów międzynarodowych, gdy porozumienie z korzystającym mówi o oddelegowaniu wolontariusza na terytorium innego państwa,
- × przeprowadzenie procedury wypadkowej,
- × zapewnienie wolontariuszowi ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, w sytuacji, kiedy korzystający współpracuje z wolontariuszem przez okres nie dłuższy niż 30 dni.

Osobom chcącym bardziej zgłębić tajniki współpracy z wolontariuszami, polecamy dodatkowo inną publikację stanowiącą komentarz do rozdziału III Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

„Jak zgodnie z prawem współpracować z wolontariuszami”. Publikacja przygotowana została przez Centrum Wolontariatu w Warszawie oraz Stowarzyszenie KLON/JAWOR. Wydawca: Stowarzyszenie KLON/JAWOR, Warszawa 2003.

Komentarz prowadzi czytelnika krok po kroku przez kolejne paragrafy ustawy i wzbogacony przykładami właściwego stosowania przepisów w codziennych sytuacjach współpracy z ochotnikami.

I. CO TO JEST WOLONTARIAT I KTO MOŻE ZOSTAĆ WOLONTARIUSZEM?

1. Definicje wolontariatu i wolontariusza

O wolontariacie we współczesnym tego słowa znaczeniu zaczęto w Polsce mówić od początku lat 90. Powstało wtedy pierwsze w kraju Centrum Wolontariatu, nastąpiła eksplozja niezależnych inicjatyw obywatelskich, masowo zaczęły powstawać organizacje pozarządowe.

Pierwsza definicja „współczesnego” wolontariatu opracowana przez Centrum Wolontariatu w Warszawie brzmiała: wolontariat to bezpłatne, świadome i bezinteresowne działanie na rzecz innych, wykraczające poza związki rodzinno – koleżeńsko – przyjacielskie. Ta definicja nie straciła nic na wartości i jest aktualna także dziś.

W „Ustawie o wolontariacie” wolontariat został zdefiniowany bardzo podobnie. Co prawda nie ma wprost mowy o wolontariacie jako zjawisku, a definiowana jest osoba wolontariusza, to w istocie sprowadza się to do tego samego. Według ustawy **wolontariusz to osoba, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz placówek i w zakresie określonym w ustawie.**

Czytelnik natychmiast zapewne zada pytanie: co to jest ten „zakres”, ale o tym w dalszej części poradnika poświęconej zagadnieniom, gdzie mogą działać wolontariusze.

2. Wolontariusz, praktykant, stażysta...

Przy okazji definiowania pojęć: *wolontariat*, *wolontariusz* warto poświęcić uwagę na jasne rozgraniczenie pomiędzy: wolontariatem, stażem i praktyką. Często pojęcia te są stosowane zamiennie, a jest to niewłaściwe.

Definicję wolontariusza poznaliśmy wcześniej, kim zatem jest stażysta i praktykant.

Praktyki studenckie to forma zdobywania praktycznej wiedzy związanej z kierunkiem studiów. Ich odbycie jest obowiązkiem studenta wynikającym np. z regulaminu uczelni. Wolontariusz zaś to osoba, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia, odpowiadające świadczeniom pracy.

Wynika z tego, że praktyka studencka, chociaż bezpłatna, nie jest realizowana ochotniczo, a więc

nie jest to wolontariat. Stażysta wykonuje zadania w zakładzie pracy na takich samych zasadach, jak zatrudnione tam osoby w ramach stosunku pracy.

Staż polega na nabywaniu przez osobę bezrobotną praktycznych umiejętności przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez zawiązywania stosunku pracy. W konsekwencji stażysta nie jest pracownikiem pracodawcy, na którego rzecz wykonuje zadania, jednak podlega jego kierownictwu na takich samych zasadach jak pracownicy.

Widać więc jednoznacznie, że istotna różnica między tymi pojęciami koncentruje się na „dobrowolności” – szczególnej cesze wolontariatu.

Wolontariusz na ten rodzaj działalności decyduje się właśnie bez przymusu, z własnej woli. Stażysta i praktykant podejmują swoją aktywność, bo muszą, obligują ich do tego określone przepisy czy regulaminy studiów. Jako praktykant jestem zobowiązany odpracować np. 100 godzin w domu dziecka i to warunkuje uzyskanie wpisu do indeksu.

Jako wolontariusz chodzę do domu dziecka, bo np. bliski mi jest los dzieci tam mieszkających, chcę dać im coś z siebie, wesprzeć je, itp. Oczywiście, mogą być takie sytuacje kiedy praktykanci po odbyciu obowiązkowych praktyk zostają jeszcze w miejscu praktyki i dalej wspierają swoją pracą daną placówkę. Od tego momentu – ukończenia praktyki – są w niej wolontariuszami. I od tego momentu ich działalność cechuje dobrowolność, a nie obowiązek odbycia praktyki.

W obecnej trudnej sytuacji, jaka panuje na rynku pracy, dość powszechnym pytaniem, jakie kierowane jest do centrów wolontariatu jest: czy osoba bezrobotna może być wolontariuszem i jeśli tak, to czy nie traci z tego powodu prawa do zasiłku?

Odpowiedź brzmi – jest to możliwe. Osoby bezrobotne mogą angażować się w wolontariat bez obaw o utratę prawa do świadczeń dla bezrobotnych.

O czym warto też pamiętać to fakt, że czas poświęcony na wolontariat, nie liczy się do okresów składkowych ani nieskładkowych, w związku z powyższym nie ma wpływu na uzyskanie prawa do renty lub emerytury oraz na wysokość tych świadczeń.

3. Czy John i Tamara mogą być u nas wolontariuszami?

Warto w tym miejscu kilka słów poświęcić na kwestie związane z angażowaniem się w wolontariat obcokrajowców przebywających w Polsce. Czy jest to zgodne z przepisami? Tak.

Ustawa daje taką możliwość. Nie trzeba w tym celu mieć stosownego pozwolenia na pracę czy odpowiedniej wizy w paszporcie. Pamiętajmy wolontariat nie jest pracą – jest to świadczenie odpowiadające świadczeniu pracy, świadczenie nieodpłatne, które nie podlega regulacjom rynku pracy.

4. A co z prezesem?

Sporo kontrowersji wzbudza wśród przedstawicieli organizacji pozarządowych interpretacja przepisów, według której członkowie stowarzyszenia nie są traktowani jako wolontariusze w tymże stowarzyszeniu.

W konsekwencji tej interpretacji nie mogą korzystać z przywilejów, jakie daje im omawiana ustawa. Powołując się na zapisy Ustawy o stowarzyszeniach, stanowisko Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej zakłada, że będąc członkiem stowarzyszenia i niepobierając za swoją działalność wynagrodzenia – nie jest się w nim wolontariuszem. Jednakże przystępując do wybranego stowarzyszenia dobrowolnie i bez wynagrodzenia, wykonuje się świadczenia odpowiadające świadczeniu pracy. Mimo jednoznacznego stanowiska ministerstwa, wątpliwości, pozostają. Być może warto tę kwestię przedyskutować w środowisku organizacji i zastanowić się nad możliwością innej interpretacji i ewentualnie zaproponować w tym zakresie poprawkę do „ustawy o wolontariacie.”

II. GDZIE MOGĄ PRACOWAĆ WOLONTARIUSZE I JAKIE POWINNI MIEĆ KWALIFIKACJE?

1. Chciałbym tu i tam – gdzie mogę pomagać?

Coraz bardziej popularna forma aktywności obywatelskiej, jaką jest wolontariat, sprawia, że po pomoc ochotników chętnie sięgają różne organizacje pozarządowe i placówki publiczne. Do niedawna w stereotypowym myśleniu o obszarach pracy ochotników jednym tchem wymieniane były: domy dziecka, hospicja, szpitale. Ogromna liczba wolontariuszy (ponad 22% dorosłych Polaków deklaruje, że w roku 2005 było wolontariuszami) powoduje, że nieustannie poszerzają się obszary życia społecznego, do których zgłaszają się ochotnicy.

Wraz z wejściem w życie ustawy, określone zostały dziedziny, w których możliwe jest angażowanie do pomocy wolontariuszy. W zasadzie jednym zdaniem można określić, gdzie mogą pracować ochotnicy: są to organizacje pozarządowe, organy administracji publicznej oraz jednostki organizacyjne podległe tym organom. Również organizacje kościelne są z mocy ustawy uprawnione do korzystania z ich pomocy. Tak więc powszechnym jest obecnie widok wolontariuszy współpracujących z placówkami kultury, organizacjami ekologicznymi, sportowymi, w instytucjach publicznej służby zdrowia, szkołach. Wielu ochotników pomaga organizacjom świadczącym pomoc bezdomnym, niepełnosprawnym, osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i wielu innym.

Z zapisów ustawy jasno wynika, że praktycznie jednym obszarem, gdzie nie można angażować wolontariuszy jest sektor biznesu.

Paradoksalne i trochę niezrozumiałe jest, że wolontariusze nie mogą świadczyć pomocy osobom indywidualnym – chorym, niepełnosprawnym, starszym. Przecież bardzo często właśnie ci ludzie potrzebują wsparcia ze strony ochotników. Jak temu zaradzić i w jaki sposób taką pomoc organizować?

Pomoc wolontarystyczna osobom indywidualnym powinna być organizowana z udziałem placówki /organizacji pozarządowej. Jest to ważne ze względu na obowiązki, jakie należy wypełnić wobec wolontariusza: ubezpieczenie, zawarcie z nim porozumienia, zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. W praktyce instytucjami pośredniczącymi w tym są ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe świadczące pomoc wybranym grupom klientów.

„Efektem ubocznym” (ale bardzo pozytywnym) wejścia w życie ustawy jest zauważalne otwarcie instytucji publicznych na współpracę z wolontariuszami. Regulacje dotyczące organizowania i zasad pracy z wolontariuszami zapaliły zielone światło dla takich placówek jak np. ośrodki pomocy społecznej, domy kultury, szpitale, szkoły. Wiele z nich korzysta z tej możliwości, zaprasza do siebie ochotników i nawiązują z nimi współpracę.

Warto pamiętać, że „ustawa o wolontariacie” określa warunki i zasady korzystania ze świadczeń wolontariuszy na terenie Polski. Jak więc zgodnie z prawem wyjechać jako wolontariusz za granicę, jakie przepisy regulują tę formę wolontariatu? Przepisy Unii Europejskiej nie precyzują tego jednoznacznie. Polskie regulacje prawne wskazują na obowiązek pokrywania kosztów diet i podróży służbowych wolontariuszowi na zasadach podobnych, jak w stosunku do pracownika. W praktyce takich sytuacji jest niewiele. Częściej wolontariusze – głównie młodzież – wyjeżdża na wolontariat zagraniczny w ramach różnego typu programów i akcji międzynarodowych. W takich sytuacjach zasady i warunki prawne są określane przez organizatorów takich wyjazdów i bazują na międzynarodowych umowach pomiędzy organizacjami lub państwami.

2. Kwalifikacje wolontariusza

Przepisy ustawy nie określają wykształcenia, statusu majątkowego potencjalnych wolontariuszy, ich predyspozycji. Wolontariuszem może być każdy, ale oczywiście nie każdy wszędzie. Przepisy wskazują na obowiązek posiadania przez wolontariuszy kwalifikacji niezbędnych do wykonywania danych świadczeń oraz spełniania, jeśli takie istnieją, innych warunków wymaganych w określonym miejscu pracy. Mogą to być np. odpowiednie badania lekarskie, ukończone kursy, a nawet wiek.

W praktyce kwalifikacje wolontariusza określa osoba kierująca placówką. Nie jest niezbędne np. posiadanie, przez wolontariusza organizującego zajęcia sportowe w domu dziecka, dyplomu ukończenia studiów pedagogicznych.

To kierownik placówki może ocenić jego kwalifikacje i zdecydować o zaangażowaniu go. Jeśli chce w klubie osiedlowym prowadzić kółko modelarskie dla dzieci, to o swoich kwalifikacjach świadczą sklejone przez niego modele samolotów, dobry kontakt z dziećmi, a nie dyplom ukończenia studiów wyższych. Pamiętajmy, by w ocenie kwalifikacji kierować się zdrowym rozsądkiem!

Nie zapominajmy też, że placówka angażująca wolontariuszy może kierować się w swojej działalności określonymi szczegółowymi przepisami a także mieć swój regulamin określający specyficzne wymogi. Jeżeli taki jest, to oczywiście wolontariusze w takiej placówce tym wymogom muszą się poddać. Przykładem może być np. szpital, który określa w swoim regulaminie, że wolontariusze muszą posiadać aktualne badania lekarskie. W tym wypadku, chcąc być wolontariuszem w szpitalu, musimy takimi badaniami dysponować.

Zdarza się, że warunki angażowania i kwalifikacje wolontariuszy określają specyficzne przepisy obowiązujące w określonych placówkach. Do miejsc takich należą np. placówki opiekuńczo-wychowawcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne. (Warunki angażowania w nich wolontariuszy precyzują odpowiednie rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2002 r. w sprawie zasad, na których wolontariusze mogą podjąć pracę w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczególnych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.)

III. UBEZPIECZENIA WOLONTARIUSZY

Z chwilą wejścia w życie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na korzystających ze świadczeń wolontariuszy nałożony został obowiązek zapewnienia im stosownego ubezpieczenia. Ustawa wskazuje na obowiązek zapewnienia ochotnikowi polisy ubezpieczeniowej od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz określa zasady, według których można (uwaga: ale nie ma obowiązku!) opłacać składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Jakkolwiek w Ustawie nie ma mowy nic na temat ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej warto zastanowić się nad wykupieniem takiej polisy. Dzięki niej organizacja chroniona będzie od odpowiedzialności finansowej w sytuacji, kiedy jej wolontariusz spowoduje szkodę (zniszczy mienie, pod jego opieką podopieczny dozna uszczerbku na zdrowiu itp.). Poniżej zamieszczono krótki komentarz przybliżający kwestie ubezpieczeń dla wolontariuszy.

1. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków wolontariuszy organizacja obowiązana jest pokrywać w sytuacji, kiedy umowa (porozumienie) z wolontariuszem zawarta została na czas krótszy niż 30 dni. W takim wypadku organizacja musi wykupić dla swoich wolontariuszy ubezpieczenie NNW w wybranej firmie komercyjnej.

W końcowej części poradnika (str. 19) prezentujemy przykładową ofertę STU ERGO HESTIA S.A. w zakresie ubezpieczenia dla wolontariuszy.

Jeżeli zaś porozumienie z wolontariuszem zawarte jest na czas przekraczający 30 dni, to wolontariusz objęty zostaje ubezpieczeniem z tytułu nieszczęśliwych wypadków na mocy znowelizowanej „Ustawy o zaopatrzeniu z tytułu wypadków i chorób zawodowych nabytych w szczególnych okolicznościach”. Nowelizacja tej ustawy sprawiła, że ubezpieczenie w zakresie NNW w tej sytuacji gwarantuje państwo poprzez swoje wyspecjalizowane organy, czyli Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

Co zatem w razie wypadku?

W myśl zapisów ustawy, wolontariusz musi być objęty ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków bez względu na charakter i miejsce wykonywanych świadczeń.

Wolontariuszowi, który wykonuje świadczenia przez okres dłuższy niż 30 dni przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń na podstawie art. 2 ust. 12 ustawy z dnia 27 września 2002r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach. Oznacza to, że po 30 dniu współpracy z wolontariuszem „opiekę” nad nim w zakresie ochrony ubezpieczeniowej od nieszczęśliwych wypadków sprawuje państwo (za pośrednictwem ZUS-u). Na jakiej zaś podstawie ZUS wie, że w sytuacji wypadku obowiązany jest do określonych świadczeń w stosunku do wolontariusza? Otóż w sytuacji, kiedy wolontariusz ulegnie wypadkowi, korzystający obowiązany jest:

- × wypełnić kartę wypadkową,
- × udać się do lekarza celem określenia zakresu uszkodzenia ciała wolontariusza i otrzymania zaświadczenia lekarskiego,
- × przygotować kopię porozumienia o współpracy, które zawarte zostało z wolontariuszem.

Po skompletowaniu tych dokumentów, należy je przesłać do właściwego dla siedziby swojej organizacji oddziału ZUS. Na tej podstawie rozpoczyna on procedurę odszkodowawczą. Procedura ta potwierdza to, że nie ma obowiązku wcześniejszego zgłaszania do ZUS faktu rozpoczęcia współpracy z wolontariuszem, a tym samym zgłaszania go do ubezpieczenia. Zgłoszenie to ma miejsce dopiero po wystąpieniu wypadku według zasad opisanych powyżej.

Bardzo ważnym elementem tej procedury jest, oczywiście po zaistniałym wypadku, wizyta u lekarza, który wyda stosowne zaświadczenie, że wolontariusz uległ wypadkowi i w jakim zakresie uległ

zranieniu. Taka jest procedura postępowania w przypadku, kiedy wolontariusz współpracuje z nami dłużej niż 30 dni i przysługuje mu z tego tytułu zaopatrzenie wypadkowe z budżetu państwa (w praktyce sprawę rozpatruje i wypłaca odszkodowanie ZUS).

W sytuacji, kiedy współpraca z ochotnikiem trwa krócej niż 30 dni, pamiętamy, że mamy obowiązek wykupić mu polisę ubezpieczenia NNW w wybranym towarzystwie ubezpieczeniowym. Procedury postępowania i ubiegania się o odszkodowanie w przypadku wypadku określają warunki zawarte w danej polisie.

2. Ubezpieczenie zdrowotne

Ustawa stwarza możliwość opłacania wolontariuszowi składki ubezpieczenia zdrowotnego w ramach ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia. Jest to zapis, który ze względów finansowych budzi wiele obaw i sprawia, że organizacje pozarządowe i placówki publiczne poddają pod wątpliwość sens współpracy z wolontariuszami. Bardzo często korzystający, po jego pobieżnym przeczytaniu, gotowi są zrezygnować ze współpracy z ochotnikami w obawie przed obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne wolontariusza. Nic bardziej mylnego. Ustawa daje taką możliwość, lecz nie obliguje do tego. Istotne jest ponadto to, że z takiej możliwości można skorzystać w stosunku do wolontariusza, który nie ma prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Określają to szczegółowo przepisy wprowadzające ustawę, w tym przypadku znowelizowana ustawa o ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. W praktyce większość osób podejmujących się wolontariatu ma takie składki odprowadzane lub zapewnione np. studenci, uczniowie, emeryci, osoby związane stosunkiem pracy, renciści.

Jeśli korzystający zdecyduje się opłacać składkę ubezpieczenia zdrowotnego, to jej wysokość wynosi 8,5% minimalnego wynagrodzenia (od stycznia 2006 – 8.75%). W roku 2005 wynosi ono 849,00 zł (od stycznia 2006r – 899,10 zł) W związku z tym wysokość składki wynosi 72,16 zł, (od stycznia 2006 – 77,80 zł.)

3. Ubezpieczenie OC – odpowiedzialności cywilnej

Jakkolwiek przepisy ustawy nie nakazują ubezpieczania wolontariuszy w zakresie odpowiedzialności cywilnej, to warto nad wykupieniem takiej polisy się zastanowić. Polisa OC chroni, bowiem korzystającego przed roszczeniami osób lub placówek na rzecz, których świadczył pomoc wolontariusz. Jeśli np. wolontariusz wyrządzi szkodę: zniszczy komputer, wybije szybę, pod jego opieką dziecko spadnie z huśtawki, organizacja korzystająca z jego pomocy jest chroniona polisą OC i wszelkie roszczenia finansowe kierowane są do towarzystwa ubezpieczeniowego, które tę polisę wystawiło. Tak więc warto zadać sobie pytanie, czy stać nas na to, aby nie ubezpieczyć wolontariusza?

Wydaje się, że nie należy rozejrzeć się wśród ofert towarzystw ubezpieczeniowych i taką polisę wykupić. Jakkolwiek pamiętajmy, że nie jest to obowiązkowe.

IV. POROZUMIENIE Z WOLONTARIUSZEM – „GENTLEMAN AGREEMENT” CZY UMOWA NA PAPIERZE?

Obowiązujące przepisy ustawy, wymagają od korzystających ze świadczeń wolontariusza, aby zawarli z nim porozumienie o współpracy w zakresie powierzonych mu zadań. W sytuacji, kiedy okres współpracy wolontariusza z placówką jest dłuższy niż 30 dni, porozumienie takie musimy sformułować i zawrzeć na piśmie. Jeżeli okres współpracy jest krótszy niż 30 dni i dotyczy np. organizacji festynu z okazji dnia dziecka, zbiórki żywności, zabawy choinkowej dla dzieci – porozumienie takie może mieć formę ustną. Warto również pamiętać, że jeżeli wolontariusz wyrazi życzenie, aby zawrzeć z nim porozumienie na piśmie, pomimo krótszego czasu pracy niż 30 dni, to mamy obowiązek, aby takie porozumienie z wolontariuszem podpisać. Pamiętajmy – zawierając porozumienie z wolontariuszem nie podpisujemy z nim umowy o pracę. Porozumienie o współpracy jest umową cywilną i określa sposób oraz warunki jego realizacji. Porozumienie powinno zawierać następujące elementy:

- × zakres, sposób i czas wykonywania świadczeń,
- × wskazanie możliwości rozwiązania porozumienia,
- × jeżeli jest to niezbędne (wynika z innych przepisów lub specyfiki świadczeń), określenie konieczności wykonywania świadczeń osobiście.

W dalszej części (str. 15) przedstawiamy propozycję porozumienia o współpracy. Oczywiście szczególny charakter każdej organizacji i placówki korzystającej z pomocy ochotników, wymagać będzie dostosowania treści porozumienia do tych właśnie specyficznych warunków.

V. PRZYGOTOWANIE WOLONTARIUSZA DO PRACY

1. Informowanie o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń

Sporo nieporozumień wywołuje zapis ustawy, w którym określony jest obowiązek korzystającego, który musi poinformować wolontariusza o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń. Często na myśl przychodzi szkolenie BHP, które przechodzą pracownicy i obawa, że taki sam obowiązek mamy względem ochotnika. Powoduje to, że placówki powątpiewają w sens współpracy z wolontariuszem, ponieważ znów przed oczami staje im kolejny wydatek, który muszą ponieść, aby przygotować ochotnika do pracy. I tu po raz kolejny warto przypomnieć, że wolontariusz nie jest pracownikiem i nie obowiązują go przepisy, jakie stosowane są do osób związanych stosunkiem pracy. Tak jest i w tym przypadku. Nie musimy zagwarantować wolontariuszowi

szkolenia BHP. Powinniśmy natomiast poinformować go o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń. Co to znaczy w praktyce i jak rozumieć sformułowanie: „poinformować”? Otóż w praktyce poinformować o tym może osoba, która przeszła takie szkolenie (pracownik) lub osoba kierująca placówką lub organizacją. Osoby te z racji pełnionych funkcji musiały stosownie szkolenia BHP odbyć i uzyskać odpowiednie zaświadczenia.

Obowiązek informowania o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń, był w różny sposób interpretowany przez Państwową Inspekcję Pracy (PIP), która stała na stanowisku, że wolontariuszowi należy zapewnić klasyczne szkolenie z zakresu BHP. Na tym tle dochodziło do wielu nieporozumień między korzystającymi z pomocy wolontariuszy, a kontrolującymi ich działalność inspektorami PIP.

Ostatecznie stanowisko PIP zostało wyrażone w dokumencie przygotowanym przez Radę Ochrony Pracy przy Sejmie RP i potwierdza jednoznacznie, że korzystający ma obowiązek w jakiegokolwiek zrozumiałej formie poinformować wolontariusza o bezpiecznych i higienicznych warunkach wykonywania świadczeń, a nie ma obowiązku organizować w tym celu klasycznego szkolenia BHP. Z oczywistych względów finansowych, organizacji i placówek angażujących wolontariuszy, nie stać na ponoszenie takich kosztów. Sposób i forma przekazania tych informacji nie jest określona żadnymi przepisami. W praktyce może to być rozmowa z wolontariuszem, spotkanie z grupą wolontariuszy rozpoczynających pracę w organizacji, można wykorzystać pokaz slajdów, wręczyć ulotki opisujące te zasady w danej placówce. Warto zadbać, aby w porozumieniu o współpracy, które podpisujemy z wolontariuszem, znalazł się zapis potwierdzający ten fakt.

Oczywiste jest, że poza poinformowaniem wolontariusza o tych warunkach, mamy też obowiązek je zapewnić.

2. Do pracy – w odpowiednim stroju

Na korzystających ze świadczeń z pomocy wolontariuszy ciąży również obowiązek zapewnienia ochotnikom środków ochrony indywidualnej. W zależności od specyfiki prowadzonej działalności rodzaj tych środków będzie zróżnicowany. Najczęściej są to: fartuch ochronny, środki czystości, obuwie i rękawice ochronne, nakrycie głowy.

Koszty ponoszone przez korzystających na wyżej wymienione wydatki, stanowią koszty prowadzonej działalności i są na ogólnie przyjętych zasadach księgowane w dokumentacji placówek. Wiele osób zadaje pytanie, czy ustawodawca nakładając na korzystającego (placówkę) obowiązek zapewnienia ochotnikom m.in. środków ochrony, ubezpieczenia, itp., wskazał źródło, gdzie można uzyskać fundusze na ten cel. Niestety nie – o to zadbać musi korzystający we własnym zakresie. Kolejny rok obowiązywania ustawy, pokazuje jednak, że coraz częściej placówki i organizacje pozarządowe współpracujące z wolontariuszami planują te wydatki w swoich rocznych budżetach lub budżetach przygotowywanych projektów.

VI. NIE ZAPOMNIJ O FINANSACH

1. Koszty świadczeń wykonywanych przez ochotników

Często zdarza się, że współpracujemy z bardzo oddanymi i wartościowymi wolontariuszami. Chcemy w pewnym sensie wynagrodzić im ich poświęcenie i czas, jaki nam oferują. Bardzo często z określonymi wolontariuszami wiążemy plany na przyszłość, chcemy ich awansować, powierzać coraz to nowe zadania. Jednym słowem zamierzamy inwestować w wolontariuszy. Fundujemy im szkolenia, kursy specjalistyczne, badania lekarskie, wysyłamy na spotkania itp. Są to koszty, które możemy w naszej księgowości ujmować jako koszty działalności statutowej naszej organizacji lub koszty działalności w przypadku placówek publicznych. Z chwilą wejścia w życie ustawy, zapalone zostało „zielone światło” – można i należy księgować koszty związane z działalnością ochotników. Na przykład obowiązek zapewnienia wolontariuszowi środków ochrony indywidualnej powoduje, że pociąga on za sobą określone koszty, np.: zakup fartucha ochronnego, środków czystości itp. Są to wydatki, które księguje się jako koszty prowadzonej działalności.

2. Czy wolontariusz ma dokładać do interesu?

Ustawa o wolontariacie wskazuje na możliwość zwrotu wolontariuszowi kosztów określonych w porozumieniu, jakie poniósł on w związku z wykonywaniem świadczeń. Ważne! – Ustawa daje taką możliwość, ale nie obliguje nas do tego. Nie znaczy to, że nie warto o nich myśleć i nie dbać o to, aby zwracać je wolontariuszowi. Należy jednakże na etapie formułowania budżetu projektu/ organizacji/placówki zaplanować pulę pieniędzy na ten cel.

W praktyce do najczęściej spotykanych kosztów, jakie zwraca się wolontariuszowi należą koszty: przejazdów środkami komunikacji miejskiej, rozmów telefonicznych z prywatnego telefonu (na podstawie billingu).

Określając w porozumieniu z wolontariuszem zobowiązanie do zwrotu kosztów, sprecyzujmy je jasno, aby nie było w przyszłości nieporozumień, np.: wolontariusz w dobrej wierze przyjedzie do nas taksówką, bo przecież mieliśmy mu zwrócić koszty dojazdu. My myśleliśmy o zwrocie kosztów za bilet komunikacji miejskiej, a dla niego sprawa była otwarta i wybrał taxi.

3. Bez obaw o podatki

Wartość świadczeń, które otrzymał wolontariusz w związku z realizacją powierzonych mu zadań nie jest opodatkowana podatkiem od osób fizycznych. Do świadczeń tych zaliczamy koszty szkoleń, badań lekarskich, wyżywienia, wyposażenia w środki ochrony osobistej, składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz następstw nieszczęśliwych wypadków. Zestaw świadczeń, o których mowa określona została w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. W praktyce oznacza to, że jeśli wolontariusz otrzymał którekolwiek z tych świadczeń, to jest to dla niego przychód nieopodatkowany i nie trzeba go wykazywać w rocznym zeznaniu podatkowym.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że wartość świadczenia wykonanego przez wolontariusza nie stanowi darowizny na rzecz korzystającego i nie może ona być ujęta jako dokonana darowizna w rocznym zeznaniu podatkowym wolontariusza.

4. Wartość pracy wolontariusza – jak ją wyliczyć?

Przygotowując budżet projektu, stajemy często przed dylematem w jaki sposób wyliczyć wartość pracy, jaką wykonuje wolontariusz. W tabelach budżetowych projektów znajduje się zazwyczaj do wypełnienia pole: jaki będzie udział wolontariuszy w realizowanym projekcie i jaka będzie wartość finansowa ich pracy?

I tu powstaje dylemat: jak oszacować te koszty, aby były realne. Jednoznacznych wytycznych w tym zakresie nie ma. Wydaje się rozsądnym, aby opierać te wyliczenia na wskaźnikach płacowych (wartości godzinowe pracy) publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Wskaźniki te szeregują wartość pracy określonych zawodów w poszczególnych sektorach gospodarki. Odwołując się do nich jesteśmy w stanie realnie oszacować wartość materialną pracy wolontariusza. Jeśli np. korzystamy z pomocy wolontariusza, który pomaga dzieciom w nauce w domu dziecka, to wartość jego pracy będzie zbliżona do wartości pracy nauczyciela, który taką pracę wykonuje na co dzień.

W sytuacji, kiedy przygotowując międzynarodowe seminarium korzystamy z pomocy wolontariuszy-tłumaczy, to wartość ich pracy będzie taka jak tłumaczy, których musielibyśmy zatrudnić, gdybyśmy nie korzystali z pomocy ochotników.

Prostym argumentem przemawiającym za taką formą wyliczania kosztów pracy wolontariuszy jest odpowiedź na pytanie: ile musielibyśmy zapłacić osobom dodatkowo zatrudnianym, gdy nie mielibyśmy w naszym gronie wolontariuszy. Pamiętajmy zawsze, aby były to koszty realne zbieżne z wartością rynkową danej pracy.

VII. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE WARUNKI I ZASADY WSPÓŁPRACY Z WOLONTARIUSZAMI

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie została opublikowana w Dz. U. Nr 96 poz. 873a przepisy wprowadzające ustawę w Dz. U. nr 96 poz. 974.

Ustawa weszła w życie 29 czerwca 2003 roku z wyjątkiem art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, art. 11–34 oraz art. 35 ust 2 pkt 5, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2004 roku.

Przepisy wprowadzające ustawę weszły w życie 29 czerwca 2003 roku z wyjątkiem art. 3 – 4 oraz 6–14 art. 116–19 oraz art. 21–23, które obowiązują od dniem 1 stycznia 2004 roku.

Poza ustawą, obowiązują kilka aktów prawnych, które regulują działalność wolontariuszy w wybranych obszarach życia społecznego:

- × Ustawa z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r., Nr 64, poz. 414 ze zm.);
- × Ustawa o Zakładach Opieki Zdrowotnej z dnia 30 sierpnia 1991 roku (Dz.U. z 1991 r., Nr 91, poz. 408);
- × rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 1999 roku w sprawie zlecania przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej;
- × rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2002r. w sprawie zasad, na których wolontariusze mogą podjąć pracę w placówkach opiekuńczo - wychowawczych udzielających pomocy dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym rodziców (Dz.U. z 2000r. Nr 80, poz. 900);
- × rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad i form współdziałania administracji publicznej z innymi podmiotami oraz wzorów ofert, umów i sprawozdań z realizacji zadań pomocy społecznej;
- × rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 grudnia 2002r. w sprawie szczególnych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym w publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2003r., Nr 5, poz. 46).

VIII. WZORY DOKUMENTÓW NIEZBĘDNYCH W CZASIE WSPÓŁPRACY Z WOLONTARIUSZAMI

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY

W dniu w, pomiędzy z siedzibą w, reprezentowaną przez, zwanym w dalszej części Korzystającym,

a

Panią/Panem, nr PESEL, adres zamieszkania:, zwaną/ym w dalszej części Wolontariuszem, zostało zawarte porozumienie następującej treści:

1. Korzystający i Wolontariusz zawierają porozumienie o współpracy w zakresie (np. rehabilitacji dzieci autystycznych, promocji organizacji, obsługi księgowej, pomocy w prowadzeniu biura)
2. Wolontariusz zobowiązuje się wykonać w ramach porozumienia następujące świadczenia:
 - a.
 - b.
3. Rozpoczęcie wykonania świadczeń strony ustalają na dzień....., a zakończenie do dnia.....
4. Strony zgodnie ustalają, że porozumienie niniejsze obejmuje świadczenie o charakterze wolontarystycznym, które ma charakter bezpłatny.
5. Korzystający zobowiązuje się do zwrotu wolontariuszowi wydatków, które ten poczynił w celu należytego wykonania świadczenia, w tym kosztów podróży służbowych i diet na zasadach wynikających z odrębnych przepisów.
6. Zwrot wydatków o których mowa w pkt. 5 nastąpi w terminie 7 dni po otrzymaniu od Wolontariusza stosownego rozliczenia wraz z dowodami poniesionych wydatków w następującym zakresie:
 - a.
 - b.
7. Korzystający poinformował wolontariusza o zasadach bezpiecznego i higienicznego wykonywania świadczeń oraz takie warunki zobowiązuje się zapewnić.
8. Wolontariuszowi przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczenia wymienionego w pkt. 2 Porozumienia, na zasadach wynikających z odrębnych przepisów.
9. Wolontariusz może powierzyć wykonanie zadania innej osobie, lecz w pełni odpowiada za wykonanie porozumienia.
10. Wolontariusz zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji w zakresie wykonywanego porozumienia, a zwłaszcza informacji związanych z sytuacją socjalną i zdrowotną osób, na rzecz których świadczy pomoc.
11. Wolontariusz został poinformowany o przysługujących mu prawach i obowiązkach.
12. Porozumienie może być wypowiedziane przez każdą ze stron w terminie
13. W sprawach nieuregulowanych porozumieniem zastosowanie ma kodeks cywilny oraz Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
14. Porozumienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

.....
KORZYSTAJĄCY

.....
WOLONTARIUSZ

WYPOWIEDZENIE POROZUMIENIA WYKONYWANIA ŚWIADCZEŃ WOLONTARYSTYCZNYCH

....., dnia

Pan/Pani/Instytucja

.....
.....
.....

Na podstawie pkt. 12 Porozumienia o współpracy w zakresie wykonywania świadczeń wolontarystycznych, zawartego w dniu roku, wypowiadam Panu/Pani/Instytucji Porozumienie.
Porozumienie rozwiązuje się z dniem roku.

.....
podpis Korzystającego/Wolontariusza

ZAŚWIADCZENIE O WYKONYWANIU ŚWIADCZEŃ WOLONTARYSTYCZNYCH

przez,
na rzecz

Niniejsze zaświadczenie jest potwierdzeniem wykonania przez Pana/Panią,
ur. w, zam., czynności
wolontarystycznych wynikających z zawartego w dniu Porozumienia o wykonywanie świadczeń
wolontarystycznych nr

(Część pierwsza: obligatoryjna – informacja, którą korzystający musi zamieścić w zaświadczeniu)

1. Pan/i będąc Wolontariuszem w okresie od do
świadczył/a ochotniczo i bez wynagrodzenia w, na rzecz
....., świadczenia wolontarystyczne.

*(Część druga: obligatoryjna – informacje (opinia wynikająca z art.44 ust.3 ustawy), które korzystający musi na wniosek
wolontariusza zamieścić w zaświadczeniu)*

2. W zakres wykonywanych świadczeń wchodziły następujące czynności:

-
-
-
-

Powyższe świadczenia zostały wykonane w wymiarze

*(Część trzecia: fakultatywna na wniosek wolontariusza – przykładowe informacje, które korzystający może na wniosek
wolontariusza zamieścić w zaświadczeniu)*

3. Pan/i jako Wolontariusz wykonywał/a swoje świadczenia jako
uczeń – nazwa szkoły/student – nazwa uczelni /bezrobotny/osoba czynna zawodowo.

4. Pan/i wykonywała na rzecz Korzystającego, wydającego niniejsze zaświadczenie, świadczenia odpowiadające świadczeniu pracy:

- na stałe,
- po raz pierwszy,
- w ramach przeprowadzanej akcji
- inne.*

5. Wolontariusz wykazał się w trakcie wykonywania następującymi umiejętnościami i zdolnościami:

- organizacyjnymi,
- w zakresie zarządzania,
- interpersonalnymi, komunikacyjnymi,
- innowacyjnymi,
- innymi.*

6. Rozszerzona opinia na temat Wolontariusza:

.....
.....
.....

(Część czwarta: informacja fakultatywna – informacja, którą korzystający może zamieścić w zaświadczeniu)

7. Zaświadczenie wydaje się na żądanie Wolontariusza.

.....
Podpis osoby upoważnionej przez Korzystającego

* niepotrzebne skreślić

PROGRAM KOPLESOWEGO UBEZPIECZENIA DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Symbol programu – 12/2004

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Program ma na celu sprawniejsze i bardziej korzystne finansowo ubezpieczenie majątku i innych ryzyk związanych z działalnością organizacji pozarządowych oraz upowszechnienie takiego ubezpieczenia w jednym zakładzie ubezpieczeń, którym jest Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A.
2. Przystąpienie do programu ma charakter dobrowolny. Organizacje wskazane jako uprawnione do korzystania z niniejszego programu mogą przystąpić w dowolnym z proponowanych zakresów ubezpieczenia.
3. Warunkiem przystąpienia do programu jest wypełnienie kwestionariusza i przesłanie go do NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o.
4. Program ten ma charakter Listu Intencyjnego, z którego jedną stroną jest Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A., a drugą dowolna organizacja wymieniona w programie jako uprawniona do uczestnictwa.
5. Ze strony ubezpieczającego program koordynowany jest przez:
 - a) NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o.;
 - b) Stowarzyszenia CENTRUM WOLONTARIATU w Warszawie, jako inicjatora niniejszego programu;
 - c) Wszelkiej pomocy profesjonalnej i koordynującej w zakresie współpracy z organizacjami udzielać będzie również Stowarzyszenie BORIS– Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych.

§ 2

Kto może przystąpić do programu

1. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. Organizacjami pozarządowymi są, niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustawy, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust.4. oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności

sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, jak również stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

2. Wolontariusz – rozumie się przez to osobę, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie. (Ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dn. 24 kwietnia 2003r. Art. 2 pkt. 3)

Organizacja przystępująca do programu obowiązana jest prowadzić rejestr wszystkich wolontariuszy.

§ 3

Przystąpienie do programu

1. Organizacja, która na podstawie niniejszego programu ma prawo przystąpienia do ubezpieczenia wypełnia kwestionariusz, który jest załącznikiem do niniejszego programu i przesyła do NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o., który jest pośrednikiem przy zawieraniu ubezpieczenia na podstawie niniejszego programu.
2. NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. dokonuje wstępnej weryfikacji kwestionariusza i kontaktuje się z organizacją w celu jego ewentualnego uzupełnienia.
3. NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. kieruje wniosek o ubezpieczenie do agencji STU ERGO HESTII S.A., która następnie wystawia polisę. Wszystkie polisy dla organizacji w całym kraju wystawiane będą ze względów statystycznych przez jedną agencję, współpracującą na bazie odrębnej umowy z NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. Pomoże to wszystkim uczestnikom programu prowadzić kontrolę nad całością programu oraz interweniować w przypadkach szkód i zapobiegać wszelkim nieprawidłowościom.
4. Polisy wystawiane będą na przygotowanych przez Ubezpieczyciela drukach.
5. Polisa wraz z ewentualnym rachunkiem będzie przesłana do klienta, a kopie wszystkich dokumentów do NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o..
6. Składka ubezpieczeniowa będzie płacona na konto agencji. Prowizja NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. będzie rozliczana na zasadach przyjętych przez NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. i Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. na podstawie odrębnej umowy.

§ 4

Zakres ubezpieczenia

Program przewiduje przystąpienie do ubezpieczenia w trzech sektorach ryzyk:

1. Ubezpieczenia majątkowe

1.1. Przedmiotem ubezpieczenia w zakresie tej grupy mogą być:

- a) budynki,
- b) nakłady inwestycyjne,
- c) wyposażenie biurowe,
- d) sprzęt komputerowy stacjonarny,
- e) sprzęt specjalistyczny,
- f) gotówka w kasie.

1.2. Zakres ubezpieczenia

- a) od ognia i innych zdarzeń losowych, zakres pełny w rozumieniu OWU.

Stawka podstawowa: 0,7 promili

Franszyza redukcyjna: 500 zł

Minimalna składka roczna z tytułu tego ubezpieczenia wynosi 100 zł.

- b) od kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu

stawka podstawowa: 1,0 % (procent)

franszyza redukcyjna: 300 zł

Minimalna składka roczna z tytułu tego ubezpieczenia wynosi 100 zł.

- c) szyby od stłuczenia

stawka: 4% (procent)

franszyza redukcyjna: 100 zł

Minimalna składka roczna z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 50 zł.

1.3. Przystąpienie do ubezpieczenia

Każda organizacja przystępująca do programu jest zobowiązana wypełnić Wniosek/ Kwestionariusz ubezpieczenia, w którym znajdować się będą podstawowe informacje o ryzyku.

Wniosek/ Kwestionariusz załączony do niniejszego programu jest podstawą do oceny ryzyka.

Ubezpieczyciel przyjmuje ryzyko na podstawie wypełnionego kwestionariusza bez konieczności dokonywania dodatkowej lustracji. Jeżeli dostarczone informacje budzą wątpliwości w ocenie ryzyka na podstawie przedstawionego kwestionariusza, Ubezpieczyciel może zwrócić się do ubezpieczającego z prośbą o uzupełnienie dokumentacji.

1.4. Wzrost wartości

Towarzystwo Ubezpieczeń będzie uwzględniać wzrost wartości ubezpieczonego majątku do wysokości 20% lub 10.000 zł (którakolwiek z tych wartości jest niższa) w stosunku do ogólnej zadeklarowanej sumy ubezpieczenia udzielając automatycznego pokrycia ubezpieczeniowego na podstawie wystawionych polis.

1.5. Warunki ubezpieczenia

Warunki ubezpieczenia określają wymienione poniżej OWU, chyba że zostały zmienione postanowieniami niniejszego programu:

- a) Ogólne Warunki Ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych STU ERGO HESTIA S.A. z dnia 1 stycznia 2004 roku.
- b) Ogólne Warunki Ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku STU ERGO HESTIA S.A. z dnia 1 stycznia 2004 roku.
- c) Ogólne Warunki Ubezpieczenia szyb i innych szklanych przedmiotów od stłuczenia STU ERGO HESTIA S.A. z dnia 1 stycznia 2004 roku.

W szczególnych wypadkach strony niniejszego programu dopuszczają możliwość indywidualnego ustalenia stawek ubezpieczeniowych.

2. Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków

2.1. Przedmiot ubezpieczenia

Ubezpieczenie obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków osób wykonujących pracę wolontariusza bądź osób zatrudnionych na umowę o pracę w organizacjach przystępujących do programu.

2.2. Zakres ubezpieczenia

Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność STU ERGO HESTIA S.A. za wypadki powstałe podczas wykonywania określonej pracy na rzecz organizacji oraz w życiu prywatnym (24 godziny na dobę z wyłączeniem zarobkowej pracy zawodowej wykonywanej poza określoną w umowie ubezpieczenia).

W przypadku wolontariuszy ubezpieczanych na konkretne akcje w systemie osobodni, odpowiedzialność Towarzystwa obejmuje tylko czas pracy na rzecz organizacji ubezpieczającej.

Z umowy ubezpieczenia przysługują następujące świadczenia podstawowe:

- a) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłacane w wysokości takiego procentu sumy ubezpieczenia, w jakim ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu,
- b) świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku, jeśli nastąpiła ona w ciągu dwóch lat od daty wypadku – 100% sumy ubezpieczenia,
- c) zwrot kosztów naprawy lub nabycia protez i środków pomocniczych do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 2.000 zł,
- d) zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego inwalidów – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 2.000 zł.

Po opłaceniu dodatkowej składki przedstawionej w tabeli, odpowiedzialność Ubezpieczyciela można rozszerzyć:

- × o zwrot kosztów leczenia do wysokości 20% sumy ubezpieczenia,
- × o ryzyko zawałów serca i udarów mózgu.

2.3. Przystąpienie do ubezpieczenia

- a) Odmiennie od postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, ubezpieczeniem tym objęta jest bezimienna grupa osób zatrudnionych w danej organizacji na podstawie umowy o pracę oraz/ lub wykonujących w ramach danej organizacji pracę wolontariusza, pod warunkiem, że ubezpieczeniem będzie objętych 100% osób przynależnych do organizacji.
- b) Organizacja zgłaszająca pracowników oraz wolontariuszy do ubezpieczenia jest obowiązana wypełnić tę część wniosku/ kwestionariusza, w której mowa jest o ubezpieczeniu NNW.
- c) Organizacja wnioskująca o ww. ubezpieczenie jest obowiązana prowadzić ewidencję wolontariuszy tak, aby w przypadku zaistnienia szkody można było osobę powiązać z działalnością prowadzoną przez organizację.
- d) W stosunku do wszystkich osób stosuje się jednolitą składkę.

- e) Sposób ubezpieczenia wolontariuszy został zróżnicowany ze względu na trwałość czasu pracy poświęconej organizacji na dwie grupy: ubezpieczenie osoby na rok oraz ubezpieczenie osobodni.
W pierwszym przypadku organizacja deklaruje liczbę pracowników oraz wolontariuszy pracujących na stałe dla organizacji i opłaca za nich roczną składkę wyliczoną na podstawie tabeli. W drugim organizacja deklaruje liczbę osobodni (liczbę osób i przez liczbę dni), które przewiduje, że będą pracować na rzecz organizacji w sposób doraźny. Liczba osobodni powinna być iloczynem liczby osób i dni. Do tej liczby zostanie zastosowana składka umieszczona w tabeli. Po okresie ubezpieczenia organizacja przedstawi STU ERGO HESTII S.A. liczbę osobodni faktycznie pracujących i w stosunku do tej liczby składka będzie rozliczona (zwrócona bądź do dopłaty).
- f) Na ubezpieczonego nakłada się obowiązek udostępnienia informacji o faktycznie wykorzystanych osobodniach w terminie 30 dni od daty wygaśnięcia polisy. Informacja w formie oświadczenia winna być podpisana przez dwie osoby zarządzające organizacją.
- g) W przypadku szkody organizacja ma obowiązek potwierdzenia w formie pisemnej (na kwestionariuszu zgłoszenia szkody), iż dana osoba była zatrudniona w momencie powstania szkody i znajdzie się w rejestrze ubezpieczonych.

2.4. Suma i stawka ubezpieczenia

- a) Limit w odniesieniu do jednej osoby: 5.000 zł

§	Świadczenia podstawowe	Świadczenia podstawowe z włączeniem zawału serca i udaru mózgu	Świadczenia podstawowe z włączeniem kosztów leczenia	Świadczenia podstawowe rozszerzone o koszty leczenia z włączeniem zawału serca i udaru mózgu
Składka dla osoby na rok	25,00 zł	32,50 zł	35,00 zł	45,00 zł
Składka za osobodzień	0,40 zł	0,55 zł	0,60 zł	0,75 zł

Limit w odniesieniu do jednej osoby: 10.000 zł

§	Świadczenia podstawowe	Świadczenia podstawowe z włączeniem zawału serca i udaru mózgu	Świadczenia podstawowe z włączeniem kosztów leczenia	Świadczenia podstawowe rozszerzone o koszty leczenia z włączeniem zawału serca i udaru mózgu
Składka dla osoby na rok	50,00 zł	65,00 zł	70,00 zł	90,00 zł
Składka za osobodzień	0,80 zł	1,10 zł	1,20 zł	1,50 zł

Minimalna składka: 10,00 zł

2.5. Warunki Ubezpieczenia

Warunki ubezpieczenia określają wymienione powyżej OWU, chyba że zostały zmienione postanowieniami niniejszego programu.

Do umów zawartych w ramach niniejszego programu mają zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych wypadków zatwierdzone uchwałą nr 24/2000 Zarządu STU Hestia Insurance SA z dnia 1 stycznia 2004r.

3. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

3.1. Zakres ubezpieczenia

Odpowiedzialność Cywilna z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia (z wyłączeniem OC za produkt) z rozszerzeniem odpowiedzialności za szkody wyrządzone w nieruchomościach zajmowanych na podstawie umowy najmu (klauzula 003A), szkody wyrządzone przez wolontariuszy lub innych podwykonawców (klauzula 007A), szkody wyrządzone przez pojazdy nie posiadające obowiązkowego ubezpieczenia OC (klauzula 017).

3.2. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczenia liczona jest na podstawie rodzaju prac, jakie wykonywane są przez wolontariuszy według tabeli poniżej. Składka umieszczona w tabeli jest składką roczną liczoną od organizacji, która składa wniosek o ubezpieczenie.

3.3 Grupy ryzyka

Na podstawie współpracy z Centrum Wolontariatu została ustalona lista działań i prac wykonywanych przez pracowników i wolontariuszy organizacji. Zgodnie z tą listą, prace zostały podzielone na dwie grupy ryzyka:

I grupa: organizacje, których działalność polega na:

- × pracach biurowych, doradczych,
- × organizowaniu i udziale w akcjach charytatywnych,
- × pomocy w nauce,
- × pomocy w podstawowych czynnościach życia codziennego.

II grupa: organizacje, których działalność polega na:

- × pomocy w terapiach specjalistycznych,
- × animacji wolnego czasu,
- × usługach opiekuńczych.

W przypadku wykonywania kilku rodzajów działalności z różnych grup ryzyka, dla określenia właściwej grupy będzie miała znaczenie ta działalność, która jest główna dla danej organizacji.

Suma gwarancyjna w zł	Okres ubezpieczenia	50.000 zł	100.000 zł	200.000 zł	500.000 zł
Składka w zł dla I grupy ryzyka	1 rok	75 zł	100 zł	130 zł	170 zł
	do 1 miesiąca	18,75 zł	25 zł	32,50 zł	42,50 zł
	od 1 do 3 miesięcy	30 zł	40 zł	52 zł	68 zł
	od 3 do 6 miesięcy	45 zł	60 zł	78 zł	102 zł
	od 6 do 9 miesięcy	60 zł	80 zł	104 zł	136 zł

Składka w zł dla II grupy ryzyka	1 rok	100 zł	130 zł	170 zł	220 zł
	do 1 miesiąca	25 zł	32,50 zł	42,50 zł	55 zł
	od 1 do 3 miesięcy	40 zł	52 zł	68 zł	88 zł
	od 3 do 6 miesięcy	60 zł	78 zł	102 zł	132 zł
	od 6 do 9 miesięcy	80 zł	104 zł	136 zł	176 zł

Franszyza redukcyjna dla szkód rzeczowych: 300 zł.

UWAGA: Organizacje posiadające samodzielne jednostki organizacyjne, typu przedstawicielstwa, oddziały, delegatury powinny posiadać odrębne polisy dla każdej jednostki organizacyjnej.

3.4. Warunki ubezpieczenia

OWU z tytułu prowadzenia działalności lub użytkowania mienia STU ERGO HESTIA S.A. obowiązujące od dnia 01.01.2004r. z rozszerzeniem o klauzule 003A, 007A, 017.

Wyłączenie dodatkowe: z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody wyrządzone organizowaniem imprez masowych, w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz organizowaniem pokazów ogni sztucznych, rajdów samochodowych.

§ 4

Wsparcie wolontariatu

W przypadku, gdy niniejszy program osiągnie odpowiedni pułap rentowności Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. określi dokładny sposób przekazania części zebranej składki na rzecz rozwoju wolontariatu. Uzyskany w ten sposób fundusz Centrum Wolontariatu w Warszawie przeznaczy na konkretnie określony cel. Warunki dokładnego rozliczenia zostaną uregulowane odrębną umową.

§ 5

Dodatkowe ubezpieczenia

5.1. Organizacje, które zainteresowane są również innym zakresem pokrycia ubezpieczeniowego niż zawarty w programie, powinny zgłosić ten fakt do brokera, który będzie negocjował z Ubezpieczycielem indywidualne warunki przystąpienia do wybranego zakresu.

W szczególności NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o. oferuje:

- a) ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą dla tych organizacji, których członkowie często wyjeżdżają w delegacje służbowe.
- b) Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej organizatora imprezy zgłaszanej każdorazowo do ubezpieczenia.

Po konsultacji z brokerem klient otrzyma odpowiedni kwestionariusz do wypełnienia, który będzie podstawą do negocjacji warunków i ceny ubezpieczenia dla jednego z dodatkowych ryzyk.

Bliższe informacje o programie i zawieranie ubezpieczeń:

NEXUM Brokerzy Ubezpieczeniowi
ul. Mikołaja Gomółki 4; 01-604 Warszawa
tel.: (022) 839 58 36; fax.: (022) 839 57 95
e-mail: sekretariat.warszawa@nbu.pl

NOTATKI

www.wolontariat.org.pl